

Kord v muzejních sbírkách a trocha magie

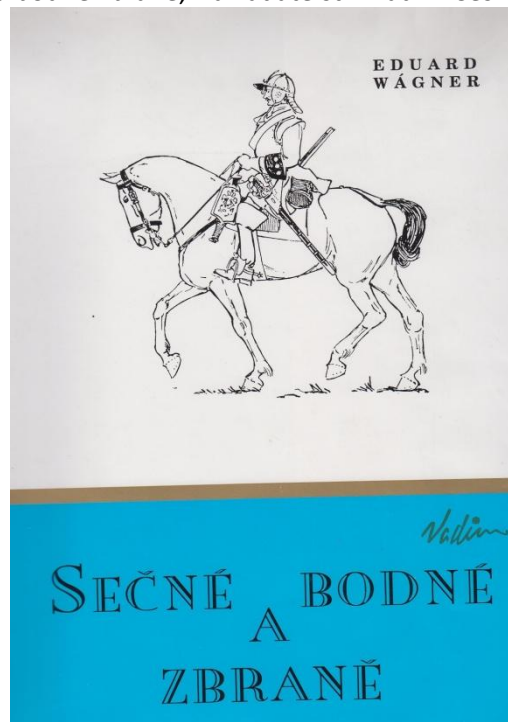
V historické expozici našeho muzea byl až do jejího zrušení v roce 2019 více než tři desítky let vystaven v oddíle věnovaném Třicetileté válce kord.

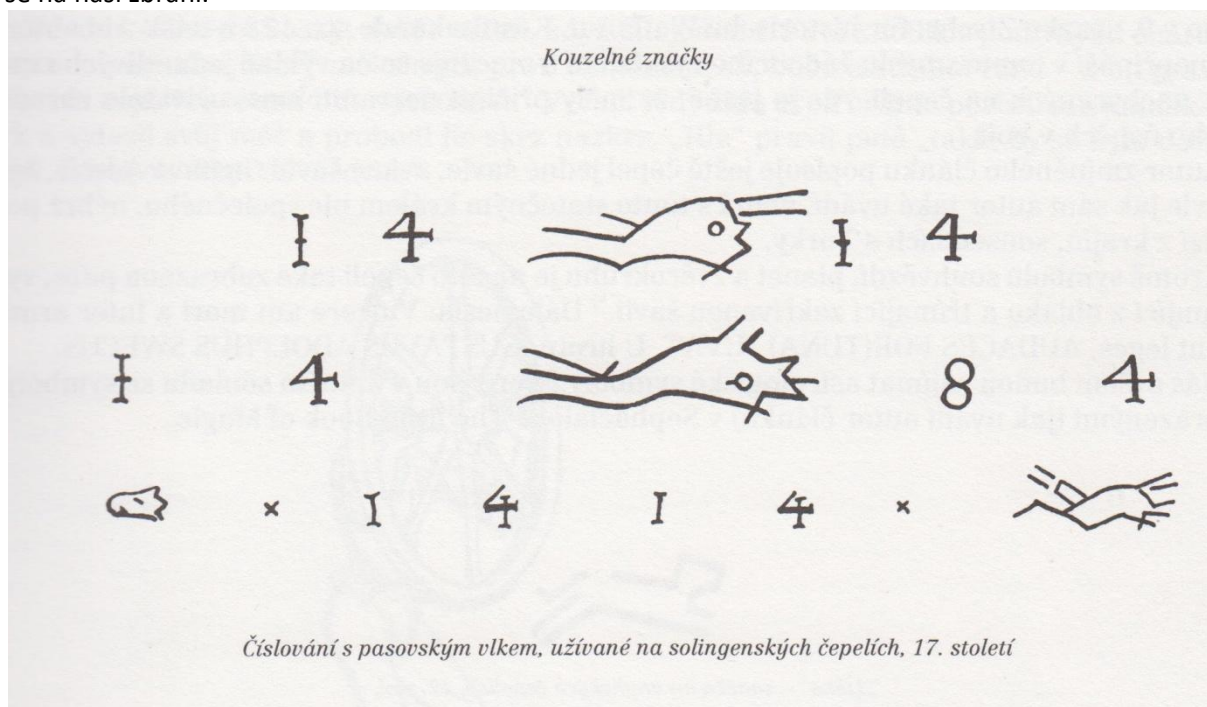
Při běžném výkladu jsme se věnovali spíše tragickým válečným událostem než právě tomuto exponátu, který byl opatřen jen stručnou určující popiskou. Stalo se však, že muzeum navštívil starší pán, který si procházel expozice sám. U Třicetileté války začal jevit známky nervozity a posléze se vydal do pokladny a poměrně rozrušen upozorňoval obsluhu, že to máme v té expozici špatně, protože u třicetileté války (1618 – 1648) máme meč s letopočtem 1414, což tedy vůbec nesedí.

Již při zběžném pohledu na zbraň bylo jasné i člověku, který se zatím nikdy o historii zbraní nezajímal, že nejde o středověký meč. Ovšem čísla vzbudila naši zvědavost. Navíc jsme tehdy relativně nedávno do knihovny zakoupili publikaci o chladných zbraních (Eduard Wágner, *Sečné a bodné zbraně*, Nakladatelství Vadim České Budějovice 1993).

Při listování knihou jsme narazili na kresby, které byly věrnou replikou čísel i další značky vyskytující se na naší zbrani.

Ty se nacházely v kapitole Amulety, zaříkávání a očarování zbraně. Uvedu základní informace z této kapitoly, které byly relevantní ve vztahu k našemu kordu a pro nás nové a zajímavé. Předpokládám, že tuto hodnotu budou mít i pro některé ze čtenářů. Zároveň se omlouvám znalcům, pro které jde o informace notoricky známé.

V boji se voják často nemohl spoléhat jen na svou sílu, obratnost, kvalitu zbraně a s nástupem palných zbraní toto tvrzení jen posílilo. Bojovník tak hledá ochranu v amuletech a talismanech, používá magické recepty a obřady, opatřuje své zbraně astrologickými nebo magickými znaky, které uživateli zbraně sloužily jako ochrana. Jen připomínám, že ještě v 17. století byla astrologie považována za vědu a lidé (alespoň ti, kteří si to mohli dovolit) nepodnikali důležité kroky bez porady s astrologem nebo probádání horoskopu. O vedení ozbrojených střetů to platilo dvojnásob. Víra ve vliv hvězd na osud člověka tedy byla brána zcela vážně. O každé planetě se věřilo, že má specifický vliv a každá planeta i souhvězdí měly svou značku.

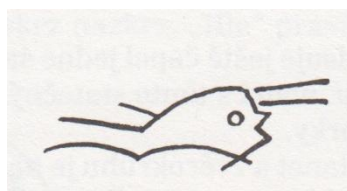
	<p>Střelec ze zvěrokruhu Slunce</p>		<p>Slunce Srpky měsíce</p>
	<p>Snad znamení Saturnu</p>		<p>Měsíc ve spojení s Venuší</p>

Tyto značky, stejně jako čísla považovaná za šťastná, se ocitaly na čepelích zbraní, aby zaručily uživateli nezranitelnost a úspěch v boji.

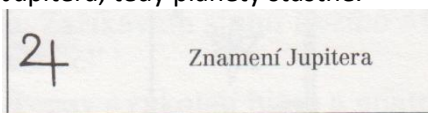
Naše čepel dle autora publikace patří mezi čepel z 16. a 17. století označované čísly 1414 nebo 1441 (někdy také jinými čísly) a obvykle doprovázené značkou pasovského vlka.

Tyto čepel byly vyráběny v Solingenu, vyskytují se často a dlouho (např. ještě v 18. století) se jich užívalo u rakouského těžkého jezdeckva. Podle výroby v Solingenu se značka často nazývá Solingenský vlk a na čepel pasovských mečířů se dostala ze znaku města Pasova.

Číslo 14 jsou často vykládána jako součet šťastného čísla 7. Navíc číslo 4, pokládáné za nešťastné se nápadně podobá značce Jupitera, tedy planety šťastné.

Číslo jedna je považováno za číslo šťastné a jak již bylo řečeno, 14 je součtem „šťastných“ sedmiček.

Tolik tedy viditelné stopy zbrojařské magie. V kapitole uvedené knihy jsou popsány další praktiky. Například jak vyrobit mast na zbraň, jejíž důležitou ingrediencí byl mech z lidské lebky nejlépe oběšence či lámaného kolem, prášek z utřeného santalu a krevelu, medvědí sádlo a řada dalších složek. Tyto masti, mazané za odříkávání modliteb, měly jednak zaručit držiteli úspěch v boji. Zároveň ale také byly používány při léčbě zraněného. Věřilo se totiž, že je-li k dispozici zbraň, kterou byl zasažen a správně se danými mastičkami natírá, můžeme pacienta vyléčit byť by byl vzdálen 10 i více mil. Ten, kdo mastí zbraň natíral, musel toho dne zachovat cudnost. Nebylo-li zranění velké, stačilo zbraň natřít jednou. Jinak co nejčastěji. Zbraň také bylo třeba chovat na čistém místě a v teple. Přílišné horko však pacientovi také škodilo. Pokud byla snaha pacientovi bolesti způsobit, měla se zbraň položit na vítr či do pole.

Na základě rozhořčení jednoho návštěvníka a studia odborné literatury tak byl rekonstruován jeden velice zajímavý příběh muzejního předmětu.